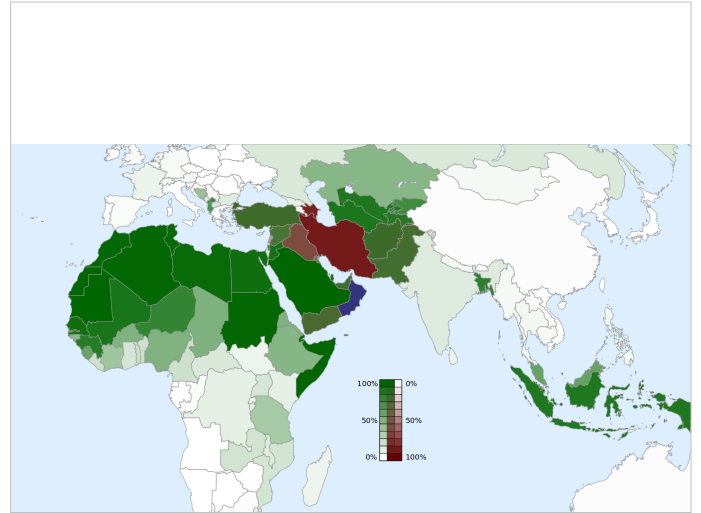

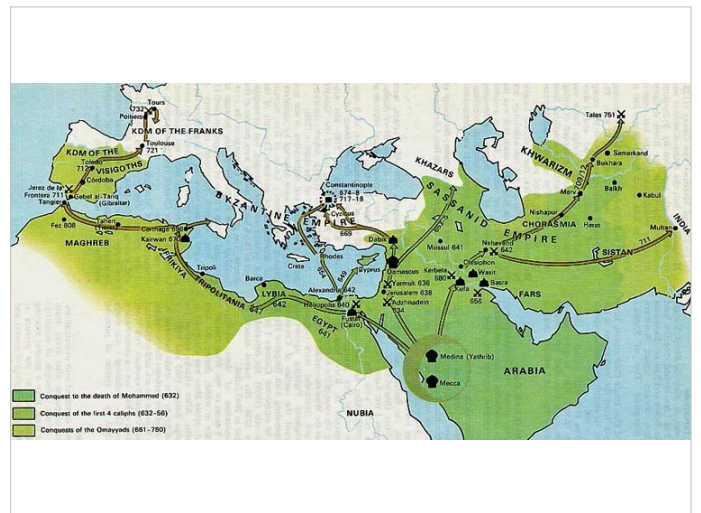

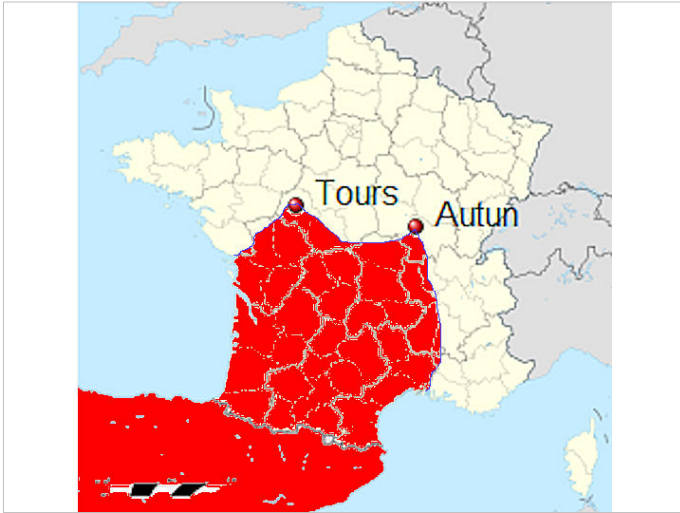
Islam

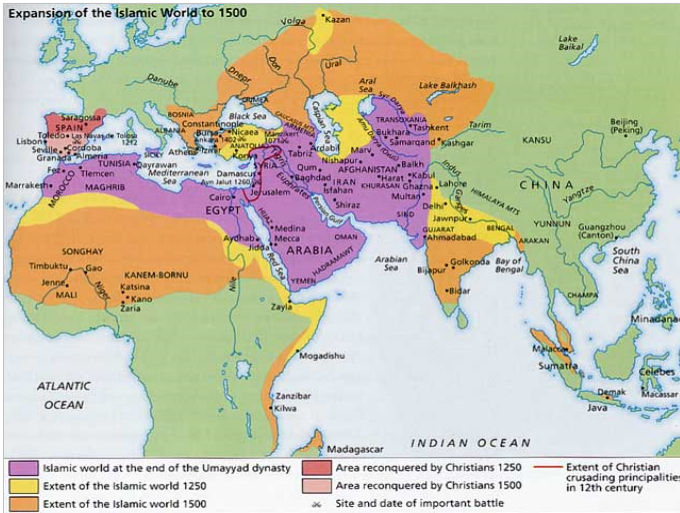
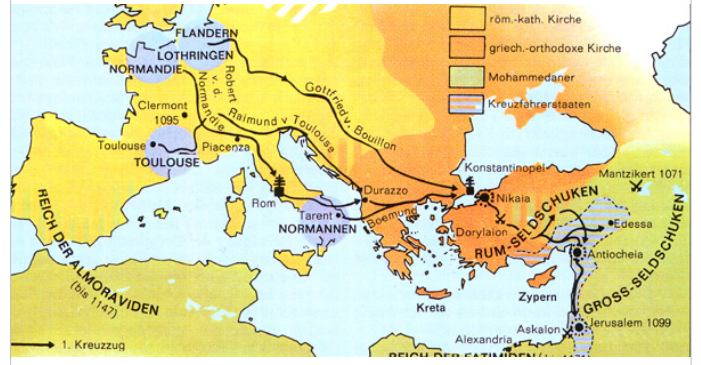
- Rajaja: **Muhamed s. 571** p.Kr. Mekas
- 40 aastaselts ilmutused ingel Gabrieliilt. Söber Abu Bakr paneb kirja. - **Koraan**.
- Muhameedlased usuvad, et juutide ja kristlaste prohvetite järel oli Muhamed Jumala viimane suur prohvet.
- **622** lahkub Muhamed Mekast Medinasse (ajaarvamise algus), kus koondab oma poolehoidjad. - **630** Mekas tagasi.
- **Sunniidid** (80%) - järgivad esimese 4 kaliifi õpetusi.
- **Šiidid** - tõeline võimu pärija oli Muhamedi nõbu ja väimees Ali.
- **Ahmadija** - Indjas, möödunud saj. alguses tekkinud liikumine, loobutakse püha sõja nõudest.

- **Sahada** -
ole jumalat peale Jumala (Allahi) ega prohvetit peale Muhamedi.“
- Salat - Palvetamine näoga Meka poole 5 korda päevas (päikesetõus, keskpäev, pärastlõuna, päikeseloojang, öö hakul).
- Ramadaan ehk paast
- Zakat - u. 2,5 % tulust heategevuseks.
- Hadž - kord elus tuleks käija Mekas palverännakul.

Ristiretked

Muhameedlased Viini all

- Uesti tõusis islami probleem esile reformatsiooni ajal.
- Tookord seisid moslemist vallutajad Viini all (1529) Viini piiramine,
- 1543 Budapesti vallutamine Sultan Suleimani poolt).

Kristlik reaktsioon islamile

- Alul tuntakse end islami suhtes abituna või ei võetud seda küllalt tõsiselt.
- Muhamedi nimetati "metsaliseks" või valeprohvetiks.
- Islamit nähti ebausku sektina. Johannes Damaskusest

- Alles keskaegne kirik, mis õppis ristsõdades islamit lähemalt tundma ja astus sellega süstemaatilisse võitlusse. Kuid endiselt nähakse seda kristlusest taganenute sektina.
- Kõrgpunkti leiab islami ja kristluse vastandamine Thomas Aquino loomingus. "Summa contra gentiles".
- Ilmselt kirjutati see misjonäride käsiraamatuna muhameedlaste hulgas tegutsemiseks.
- Tiitel näitab, et Islamit käsitletakse paganlusena, s.t. iseseisva religioonina.

Lutheri reaktsioon

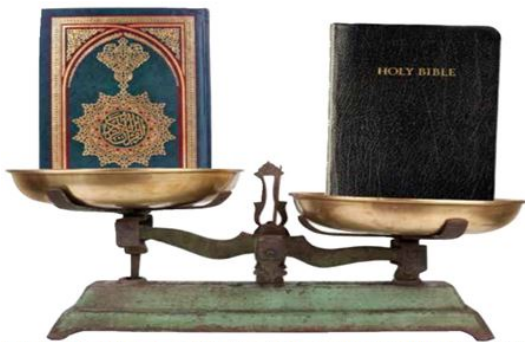
- Lutheri järgi oli ilmalikul võimul sõjaline kohustus kaitsta kristlikku õhtumaad.
- Kirik võib evangeeliumi vaenlaste vastu vaid palvetada. Ta nägi islamis Jumala karistuse viitsa kristlaskonna karistamiseks.
- Luther näeb islami kristlusevastast loomust selle käsimeelsuses, mõistuspärasuses, Jeesuse lunastustöö ja Kolmainsuse eitamises.

- Valgustusega algab sümpaatia aeg islami suhtes.
- Hadrian Reland avaldab 1705 a. Esimese objektiivse islami esituse. Lessingi "Naatan tark" ja Carlyle "Kangelased ja kangelaste austus" iseloomustavad seda uut hoiakut.
- Sajandi keskel kujuneb valdavaks kaasaegne, puht ajalooline islami vaatlus, mis aitas islami mõistmisele oluliselt kaasa.
-

• MISJONIAJASTU

- Misjonärid näitavad Piibli ja islami vastuolusid.
- Jõutakse üldistele järeldustele
- Islamis valitseb "kivinenud ilmutuse mõiste", "sündmusteta suhe Jumala ja inimese vahel", "väline kujutus patust ja õndsusest", "ülekuumutataud monoteism", armumõiste, mis on võrdne suvalisusega, ilmalik kujutus teokraatiast.

Piibel ja Koraan

*Quelle aller Zitate und Verweise aus dem Koran: <http://www.koransuren.de/>

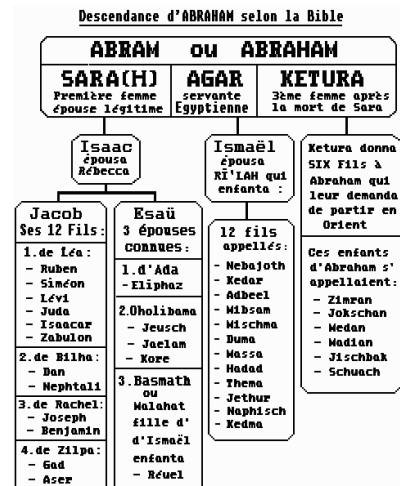
Quran – „lugemine, ettekanne“
Peangel Gabriel olevat
Koraani Muhamedile
salm salmilt dikteerinud.
 Koraan olevat taevas säilitatava ILMUTUSE ärakiri.

- Koraani koolides pole tähtis mitte tõlgendamine vaid araabia keelne retsideerimine.
- Ühtegi tõlget ei tunnista pühakirjana.
- Teksti ei tohi markeerida ega kommenteerida, rääkimata määrimisest, põletamisest või katkirebimisest.
- Enne Koraani puudutamist peab muhameedlane käed pesema.
- Seda ei tohi kunagi hoida vööst allpool.

- Koraanis on 114 suurat (s.o. 6 200 värssi).
- Esimese lühikese suura nimi on „Avav“ (fatiha).
- Edasi järgnevad suurat pikemast lühemale. Sisulist järjestust ei ole.
- **Erinevusi Piibliga põhjendas Muhamed sellega, et Jumal on esimese korraldused tühistanud.**

- Kolmanda kaliifi Uthman’i ajal (644-656) ühtlustatakse üks koraani variant ja **põletatakse** kõik muud tekstid.
- Kristlik lugeja leiab siin palju tuttavat materjali. Siin räägitakse Noast, Abrahamist, Moosesest, Jeesusest ja Mariast.
- Kuna Muhamed tunneb neid tegelasi vaid suulise pärimuse põhjal, siis on kõik seosed ja tõlgendused siin segamini.
- Kõiki Piibli tegelaskujusid vaadeldakse islami õpetuse valguses.

- Muhamed samastab end Noa, Aabrahami ja Moosesega, keda rahvas ei mõistnud.
- Islami usutunnistuse keskmeks seisab: „**Ei ole teist Jumalat peale Allahi...**“
- Abraham on muhameedlaste eeskuju, kelle usu Allah on tõstnud üle teiste religioonide.
- S.9:33 „Aabraham ei olnud juut ega kristlane..“
- S 2,125 - olevat ta koos lisameliga rajanud Kaaba pühamu Mekas.

Võrdlus

- Kui Piiblit läbib **õndsuslooline joon** loomisest kuni Ilmutuse raamatus kirjeldatud uue taeva ja maani (Hb 1:1jj), siis koraani ilmutus on pidevalt korduv.
- Ikka ja jälle kutsuvad erinevate rahvaste esindajad pöörduma ja allutama (Isalm – allaheitma) ainsale jumalale.
- Mõned üksikud usuvad, enamus pöördub ära, kuni Jumal saadab jälle mõne prohveti.

Ilmutus

- Koraan ei tunne Jumala isiklikku ilmutust **Jeesuses Kristuses**, mis on evangeeliumi kese.
- Piibel ütleb, et Jumal on end ilmutanud Isas, Pojas ja Pühas Vaimus.
- Koraani jaoks on see ebajumalateenistus.
- **Koraanis ei räägita Jumalast kui ISAST JA ARMASTUSEST.**

Usk

- Koraan kirjeldab usku **eelkõige kuuletumisena** Jumalale kui Loojale, Alalhoidjale ja inimeste Kohtumõistjale.
- Piibel toonitab, et **usk on usalduslik suhe** Jumala ja inimese vahel.
- Jumal teeb inimesega liidulepingu ja nii võib ta elada Jumala töötusi usaldades.

Kahtlus

- Koraan välistab võimaluse, et inimene võiks kuidagi Jumalat proovile panna (S. 21:23)
- **Selles nähakse uskmatust.**
- Et kahtlusi eos lüüa on paljudes islami maades kristlastel misjonitegevus keelatud.
- Piibli Jumal kutsus aga ise inimesi ennast proovile panema (Malakia 3:10) ja Psalmist (Ps 62:9) julgustab oma südant Jumala ees väljavalama.

Inimene

- Inimene on ainult „halastaja Jumala“ teener, mitte mingil juhul Jumala Isa laps.
- Joh 1:12 ütleb: *„Aga kõigile, kes teda vastu võtsid, andis ta meelevalla saada Jumala lasteks, neile, kes usuvad tema nimesse.“*

Patt

- Eriti selge on erinevus patu mõistmisel.
- Koraan näeb pattu eelkõige üksikutes tegudes, mida inimene iseenda vastu teeb (S.7,23).
- Piibel ütleb, et patt puudutab ja haavab Jumalat ennast (Ps 51:6-7).
- Patulangusel on Piiblis palju raskemad tagajärjed.
- Koraani järgi on inimesel lihtsalt vähe informatsiooni ja ta on ekslik ning vajab üksikute pattude andestust.

Jeesus

- Jeesus on Koraanis vaid **suur ja erakordne (neitsistsünd ja patutus) prohvet** ja seega Muhamedi kuulutuste eelkäija.
- Piibel aga ütleb, et Jumal ise ilmutab end Jeesuses Kristuses.
- Tal on õigus inimestele nende patte andestada.
- Kannatava Jumala sulasena ristil (Jh 53) ei ole ta üks prohvetitest, vaid tõotatud Messias, **ainus vahemees Jumala ja inimese vahel** (1Tm 2:5)

- Koraan ütleb, et Jeesus ei surnud ristil, sest prohvet ei saa olla kannatav kaotaja.
- Jumal vahetas ta viimsel hetkel Jeesuse ihu kellegi teise ihuga ja võttis otse taeva.

DOKETISM

Lunastus

- Johannes kirjutab Jeesuse ohvrile mõeldes: *„Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust.“* 1 Jh 1:9
- Koraan eitab Jeesuse surma lunastavat tähendust.

Jumala armastus ja arm

- Selles osas on erinevused väga selged.
- S 3,31 ütleb: *„Ütle: Kui te Jumalat armastate, siis järgnege mulle (Muhamed), selleks, et ka Jumal teid armastaks ja teile teie süü andestaks! Jumal on halastaja ja valmis andestama.“*
- Piibel aga toonitab: *„Kui me oleme aga surnud koos Kristusega, siis usume, et me ka elame koos temaga.“* Ro 6:8
-

Kokkuvõtteks

- Koraanis toonitatakse päästmata „vana inimese“ Jumalale alistumist (s.o. ka islami sõnasõnaline tähendus).
- Evangeelium on rõõmusõnum andestust leidnud uuestisündinud inimesele, kelle elu on tänulik vastus Jumala armule.

Juhtnöörid kristlastele
muhameedlastega suhtlemiseks

